

OCENE STRUČNJAKA BILTENA MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDOVI (MAT)

Budžetski deficit se ne može smanjiti bez ušteda države

Bez smanjenja plata u javnom sektoru i penzija neće moći da se smanji deficit budžeta za 170 milijardi dinara, ocenio je urednik biltena Makroekonomske analize i trendovi (MAT) Vladimir Vučković, na predstavljanju te publikacije 8. jula u Beogradu. Naime, Ministarstvo finansija je planiralo ali nije preciziralo u kom roku su te uštede planirane, ali je realno da se 170 milijardi uštedi u naredne tri godine, smatra Vučković.

Planirani budžetski deficit za ovu godinu iznosi 183 milijarde dinara, podsetio je Vučković, ali je već u prvih pet meseci deficit dostigao 114,6 milijardi, odnosno 63 odsto planiranog za celu godinu. To je jedan od razloga što je rebalans budžeta za 2014. neophodan. Kad je reč o kratkoročnim merama štednje, Vučković smatra da su, nažalost, te mere neizbežne kako bi se deficit na kratak rok od tri godine do 2017. spustio na prihvat-

Vladimir Vučković

ljiviji nivo od oko tri odsto BDP-a. Međutim, bez drugih reformskih sistemskih mera i zakona ni to neće biti dovoljno.

Najavljeni obračun sa sivom ekonomijom Vučković pozitivno ocenjuje i upozorava da treba realno sagledati nje-ne domete:

– Potencijal jeste veliki. Tih 400 miliona evra koje treba dobiti od uvođenja sive ekonomije u legalne tokove je oko

jedan odsto BDP-a godišnje, ali to je teorijski potencijal. Konkretno mere mogu da daju efekte od samo 100 miliona i to izgleda objektivno. Za ovu godinu je planirana ušteta od borbe protiv sive ekonomije za oko 100 miliona, ali taj efekat za sada izostaje, podsetio je Vučković.

Nije dovoljno samo najaviti borbu protiv sive ekonomije, već je potrebno merama i promenama i u Poreskoj upravi i u inspekcijama, doći do rezultata, naglašava Vučković. Slično je i sa zaposlenošću u javnom sektoru, koja je nesumnjivo prevelika, ali se i dalje čeka Centralni registar i njegovi podaci, a poslednje što se zna jeste da oko 780.000 ljudi radi za državu.

– Ovde ne bi trebalo mešati babe i žabe. Najčešće postoji odbojnost u javnosti prema administraciji, ali njih ima oko 70.000 zaposlenih. Jasno je da nije najveći problem tu. U lokalnim samoupravama, javnim preduzećima, zdravstvu i prosveti treba tražiti viškove zaposlenih, rekao je Vučković, uz opasku da ostaje da se na jesen vidi da li će se uraditi nešto u oblasti platnih razreda.

Kada je reč o reformskim zakonima, neki su tu, ali je potrebno videti kako će konačno izgledati na primer, Zakon o radu. Prema Nacrtu zakona o privatizaciji, omogućava se fleksibilnost, svi mogući načini prodaje i predaje preduzeća u državnom vlasništvu u ruke novih vlasnika, ali ono što zabrinjava su mere koje prate te metode.

– Merama se predviđa da će država preuzimati obaveze, dugove tih preduzeća, bez posebnih kriterijuma. Otvara se prostor za ogromno povećanje javnog duga, ako se veliki broj preduzeća ili čak i mali broj važnih preduzeća podvede pod mere podrške privatizaciji, naveo je Vučković.

M. B.

SRBIJA UŠLA U RECESIJU?

Saradnici Ekonomskog instituta ocenili su da se u Srbiji u 2014. godini može očekivati pad bruto domaćeg proizvoda od jedan odsto i budžetski deficit veći od predviđenog. Po oceni Vladimira Vučkovića, neophodne uštede u budžetu će se teško postići bez smanjenja penzija i plata u javnom sektoru, kao i bez drugih reformskih mera i smanjenja sive ekonomije. Međutim, drugačije mišljenje o smanjenju penzija imali su autori MAT-a Mahmud Bušatlija i Stojan Stamenković.

– Umanjenjem penzija za 10 odsto prosečna penzija bi bila manja od polovine prosečne zarade u Srbiji, što je ispod socijalne izdržljivosti – upozorio je Bušatlija.

Po proceni Stojana Stamenkovića, ove godine ne bi trebalo da se smanjuju penzije jer većina penzionera ima primanja koja im nisu dovoljna za preživljavanje, a ta mera ne bi obezbedi-

la veće uštede u budžetu. „Sada plaćamo ceh neopravdanog povećanja penzija od pre nekoliko godina“, podsetio je Stamenković.

On je ukazao da će očekivani pad ekonomske aktivnosti u 2014. godini od jedan odsto, umesto budžetom predviđenog rasta od jedan odsto, delom biti posledica poplava, pre svega zbog pada proizvodnje u elektroprivredi, rudarstvu i poljoprivredi. Na pad BDP-a, kako je dodao, uticaće i slabiji priliv stranih investicija. Za prva četiri meseca ove godine neto priliv stranih investicija bio je 200 miliona evra, što je manje nego u istom prošlogodišnjem periodu, rekao je Stamenković i istakao da je za održavanje rasta BDP-a neophodno da godišnji priliv stranih investicija bude 1,6 milijardi evra.

Mesečnik MAT izdaju beogradski Ekonomski institut i Privredna komora Srbije.